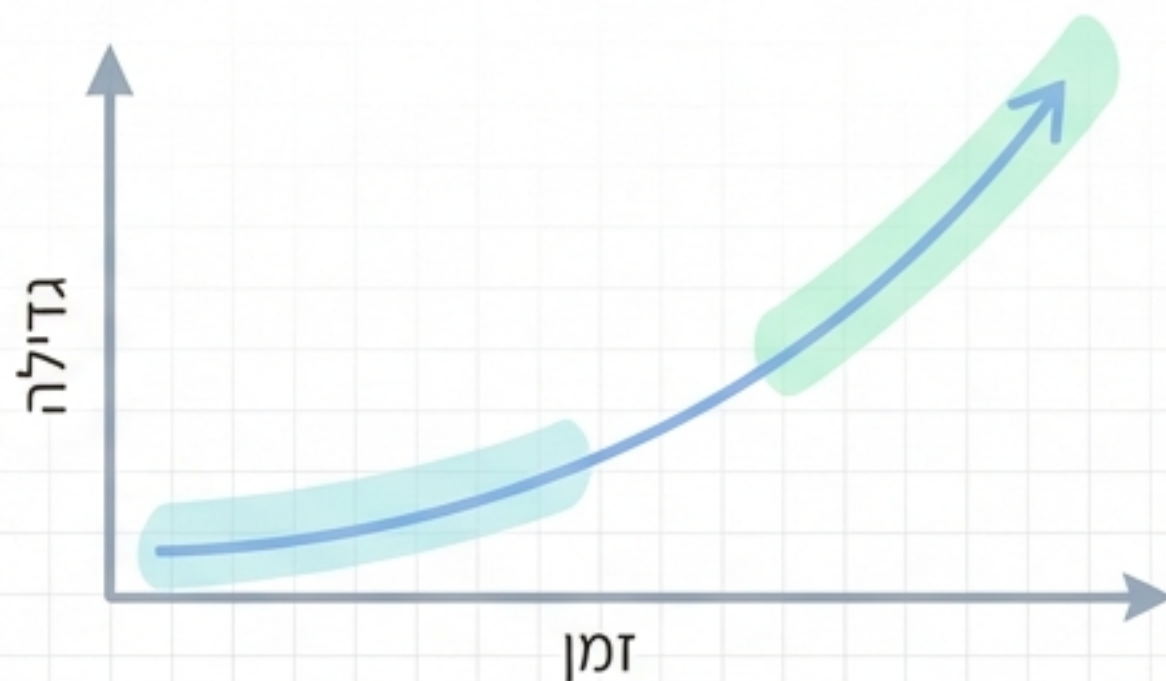

צעד אחר צעד: המדרון המלא לתיאור גרפים

איך מתרגמים גרף מדעי לתשובה מושלמת בבחינה - כלים, שיטות ונוסחת הקסם.

תיאור גרף בעצם משימת תרגום

שפת הגרפים

הגרף מציג נתונים
ויזואליים.

A א

שפה מילולית

הטקסט שלכם צריך לאפשר
לקורא לדמיין את הגרף
במדויק, גם בלי לראות אותו.

**המטרה: לתרגם את המידע החזותי לשפה מילולית הכי
מדויקת שאפשר.**

חוק ברזל: אנחנו לא ברכבת הרים!

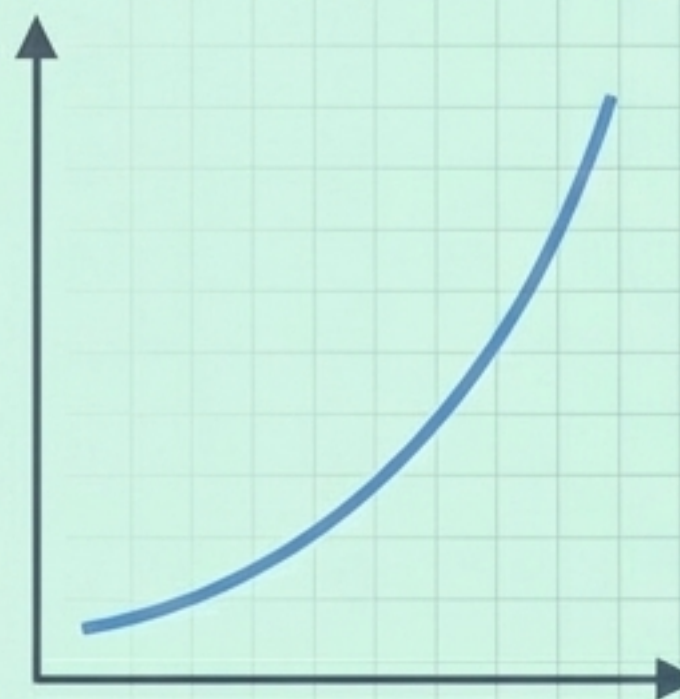
✖ טעות נפוצה!

הגרף עולה
הגרף יורד
הגרף תלול

✔ הדרך הנכונה!

קצב פירוק מי
החמצן עולה

אל תתארו את הקווים עצמם ("הגרף עולה").
תארו תמיד את המשתנים שמשתנים!

צעד 1: למשוך את קצה החוט (הכותרת)

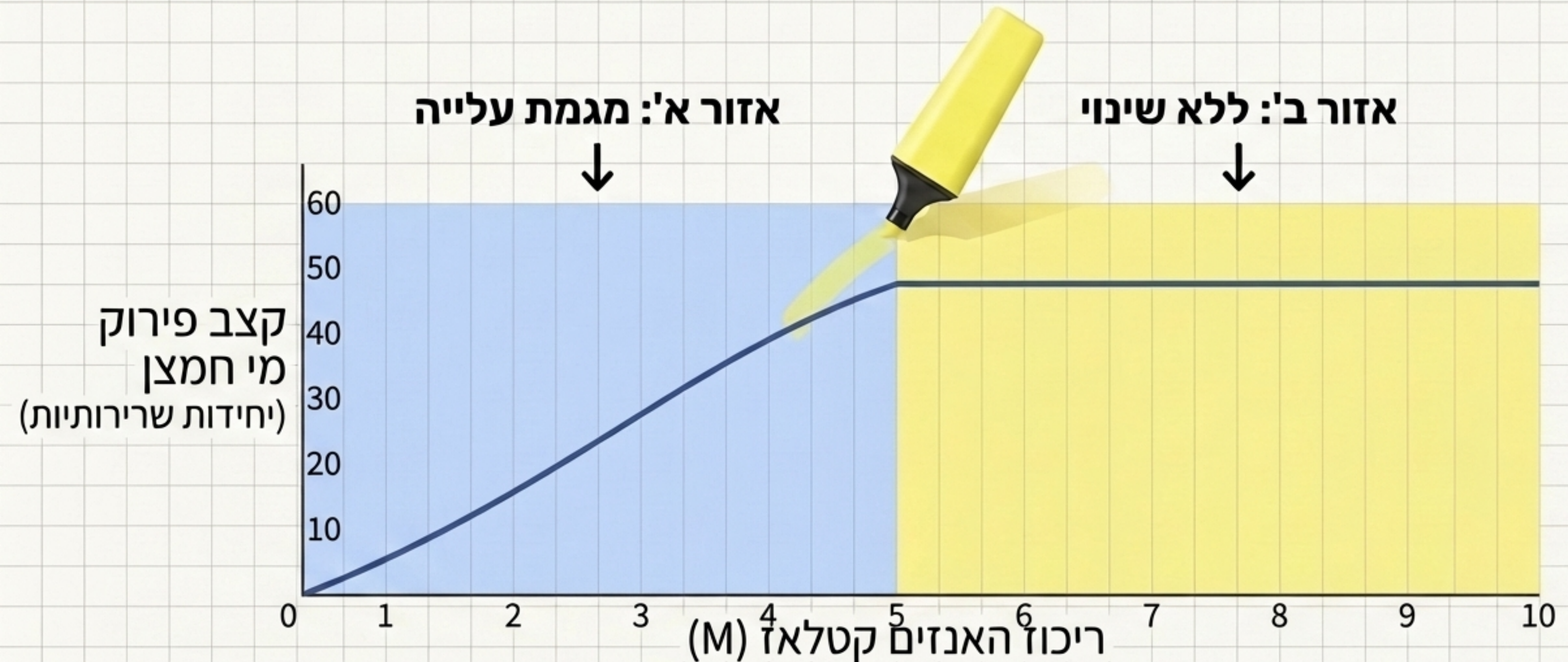

כותרת הגרף: השפעת ריכוז האנזים קטלאז
על פירוק מי חמצן.

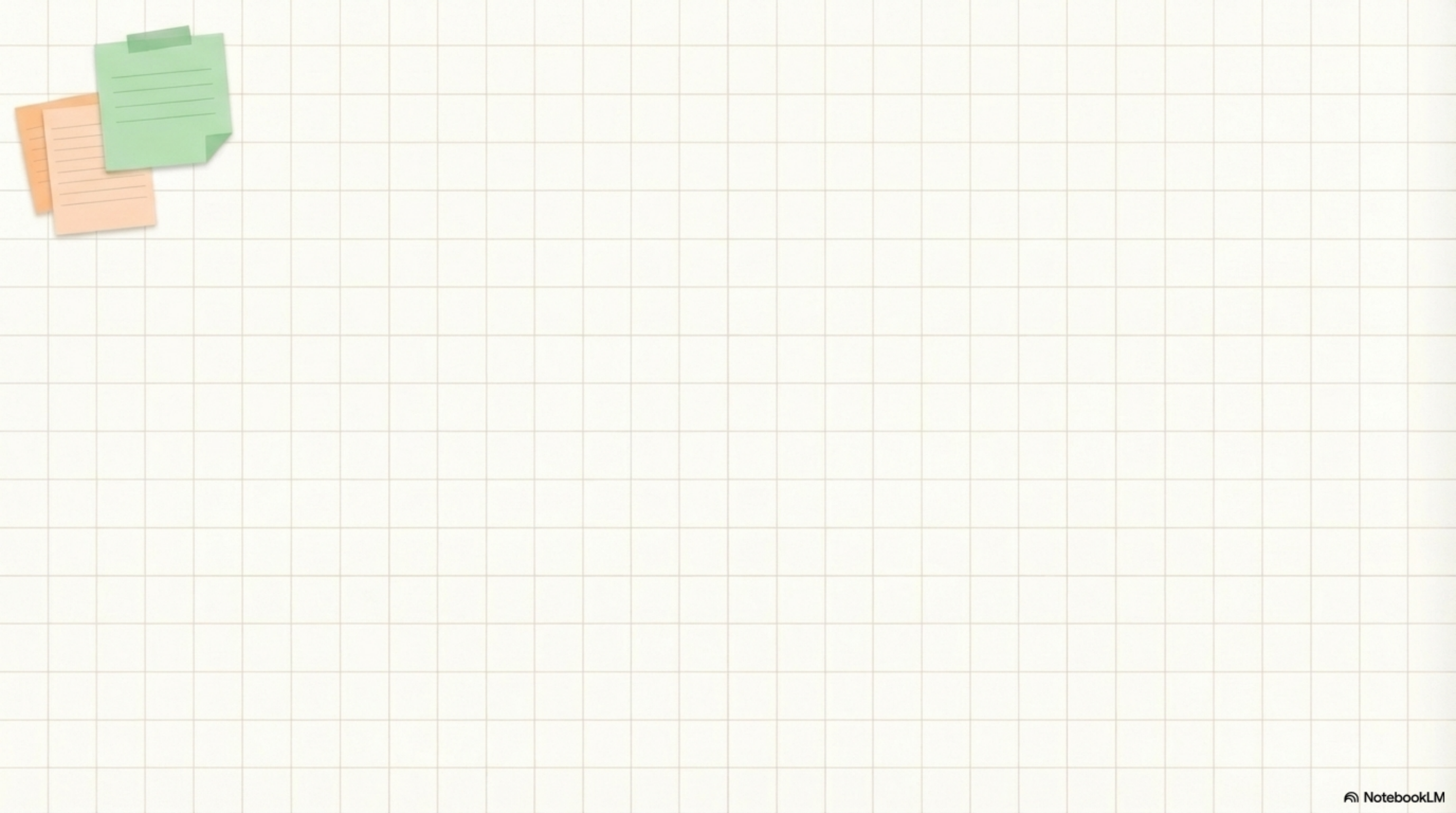
- הצעד הראשון בכל תשובה הוא פשוט להעתיק את הכותרת.
- הכותרת ממסגרת את התשובה ומכניסה אותנו ואת הבוחן לנושא.

הגרף מתאר את ההשפעה של ריכוז האנזים קטלאז
על פירוק מי חמצן...

צעד 2: מחלקים את הגרף למגמות

קחו "מרקר" דמיוני וחלקו את הגרף לאזורים לפי השתנות המגמה. כל מגמה תתואר בנפרד.

נוסחת הקסם לבניית המשפט

ככל ש- [שם המשתנה הבלתי תלוי (ציר X)] עולה

בין הערכים [ערך התחלה] ל- [ערך סיום], [יחידות מידה],

ניתן לראות כי [שם המשתנה התלוי (ציר Y)] [מגמה: עולה/יורד/ללא שינוי].

בין הערכים [ערך התחלה] ל- [ערך סיום], בין 0 ל- 40.

[ריכוז אנזים (ציר X)] בין 0 ל- 5 [מולר] [קצב פירוק מי חמצן (ציר Y)] [עולה]

קחו "מרקר" דמיוני וחלקו את הגרף לאזורים לפי השתנות המגמה. כל מגמה תתואר בנפרד.

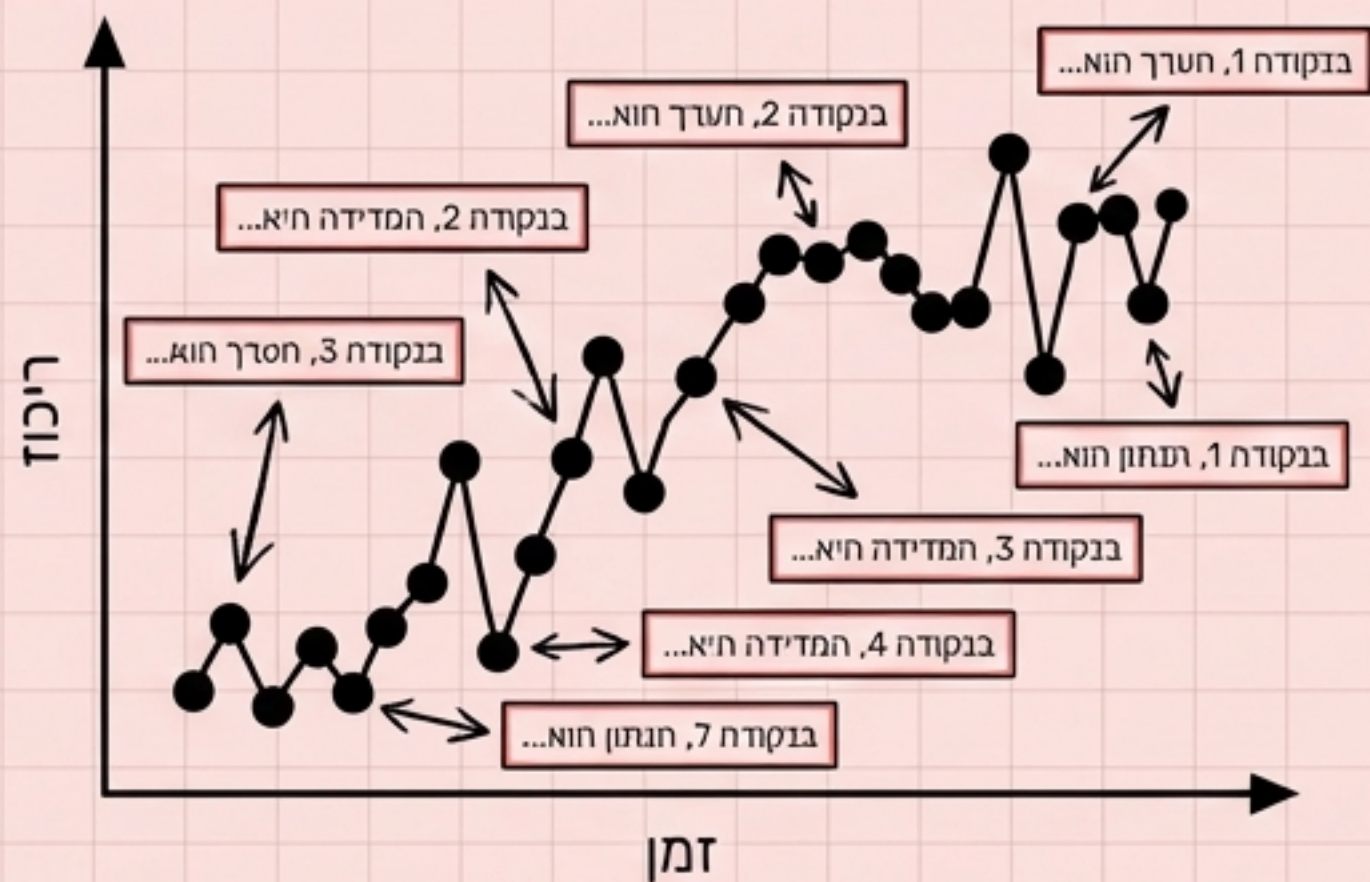
הנוסחה בפעולה: שלב אחר שלב

1. ככל ש-**ריכוז האנזים קטלאז עולה** בין הערכים **0 ל-5** **מולר**, ניתן לראות כי **קצב פירוק מי חמצן עולה מ-0 ל-X** [יחידות/שנייה].
2. מ-**5 מולר עד 10 מולר**, ניתן לראות כי **אין שינוי בקצב פעילות האנזים, שנותר קבוע בערך X** [יחידות/שנייה].

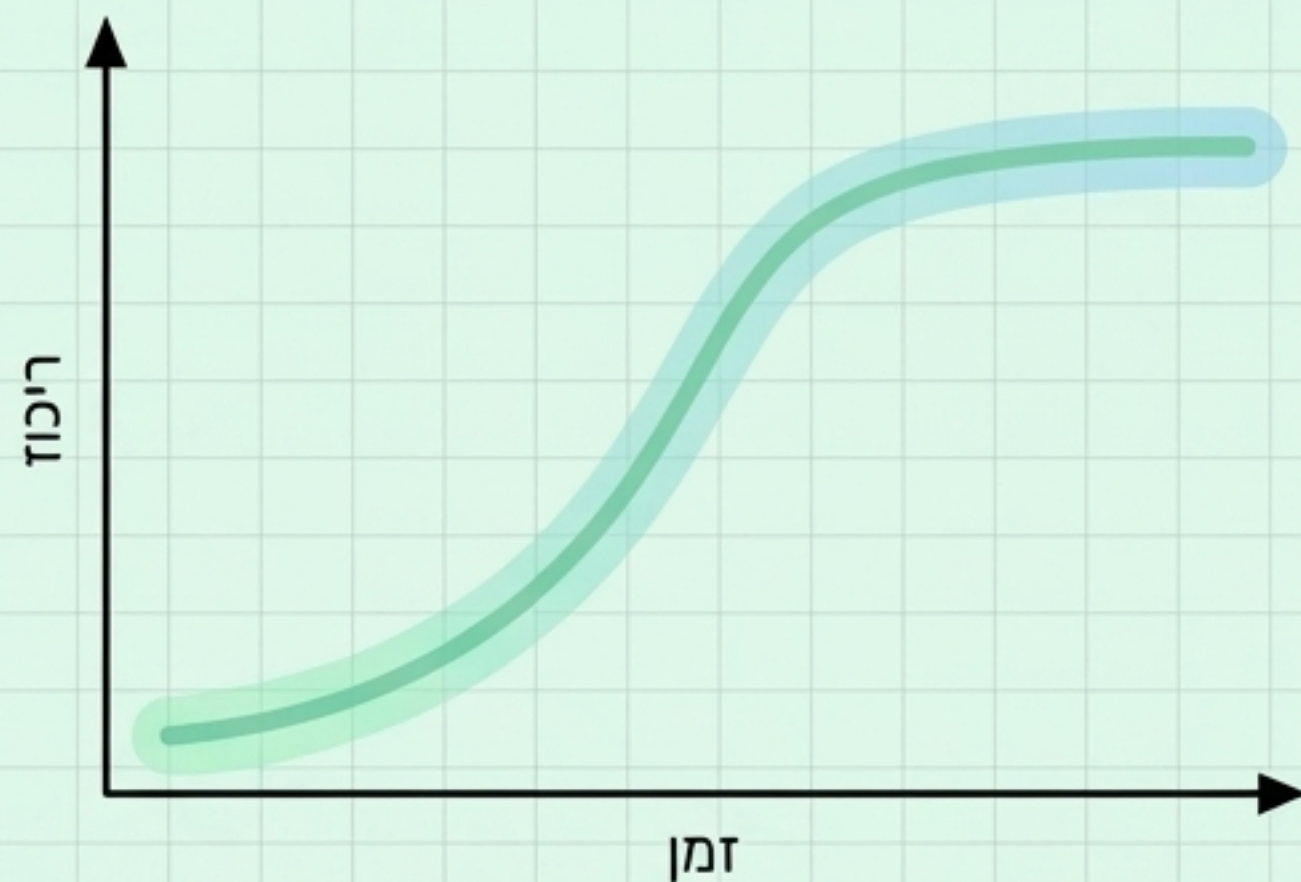
שימו לב: תיארונו מגמה, תחמנו בערכים,
והמשכנו למגמה הבאה!

מלכודת: אל תתארו "ערך-ערך"

✘ נקודה אחרי נקודה (מוריד ציון!)

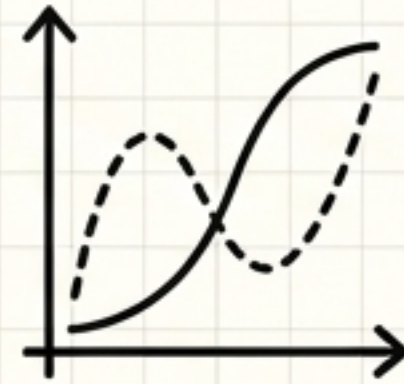

✔ מגמות כלליות (הדרך להצלחה!)

אנחנו לא מתארים מה קורה בכל נקודה ספציפית בגרף. אנחנו מחפשים לתאר את המגמות הכלליות לאורך טווחים רחבים.

רמת מתקדמים: התמודדות עם שתי עקומות

מזהים שני משתנים תלויים על אותו ציר?
חובה להשוות ביניהם!

אפשרות 1: הפרד ומשול

- תיאור כל עקומה בנפרד (לפי נוסחת הקסם).
- הוספת פסקת השוואה בסוף (למי הקצב מהיר יותר? איפה השינוי גדול יותר?).

אפשרות 2: שילוב במקביל

- תיאור שתי העקומות יחד באותו משפט תוך שימוש במילות ניגוד והשוואה.

ארגז הכלים להשוואה מוצלחת

לעומת...

בניגוד ל...

קצב מהיר
ואיטי יותר

שינוי
גדול קטן
יותר

דוגמה: הקצב ההתחלתי של מיצוי תפוח האדמה היה מהיר יותר לעומת מיצוי הפלפל.
(אל תשכחו לציין ציין גם את ערכי הקצה בהשוואה!)

עשו

- ציינו חוזזה של לאג את מייר הסינית גייז וחלה.
- עיינו חזשו הצמים החקס ישליע.
- משמירוניירה תילג של ציר הבע טמוה של ה-Y.
- ציינו יחידות מנתה ושנמה נהויו ציר ה-Y.
- ציינו יחידות מידה ותחמו ערכי התחלה וסיום גם.
- ציינו יחידות מידה ותחמו ערכי התחלה וסיום גם של ציר ה-X וגם של ציר ה-Y.